"ادام مەن تابیعات جاراسمدی قاتار ٴومر سۆرەتىن وسزاماندانۆدی قۆلشىنا قۆرۆ كەرەك"

(باسی 2 ـ بەتتە)

ٴتوراعا شي جینپیڭ سالتاناتتی تۆرده كیلمات وزگەرىسی جونىندەگی «پاریج كەلىسمىن» بەكتۆ حۆجاتىن بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۆیمىنىڭ سول كەزدەگی باس حاتشىسی پان جیۆنگە تاپسىردی.

"جۆڭگو 20 ەل توبىنىڭ تۆڭعىش كلیمات وزگەرىسی ماسەلەسىنە ارنالعان ٴتوراعا مالمەدەمەسىن جاریالاۆدی ۆسىنىس ەتپ، «پاریج كەلىسمىنە» الدىمەن قول قویدی. جۆڭگونىڭ برلەسكەن مەملەكەتتەر ۆیمىنىڭ ساقتاۆىنا تاپسىرعان بەكتۆ حۆجاتی ـــ جۆڭگو ۆكىمەتی بەرگەن جاڭا ایبىندی ۆادە"، ـ دەدی ٴتوراعا شي جینپیڭ.

كلیمات وزگەرىسىنىڭ قاتاڭ سىن ـ سایىسی الدىندا، جۆڭگو بەلسەندی تۆرده حالقارالىق جاۆاپكەرشىلىكتی ارقالاپ، ادامزاتتىڭ ورتاق جەر شاری مەكەنىن قۆلشىنا قورعادی.

2020 ـ جىلی 9 ـ ایدىك 22 ـ كۆنی ٴتوراعا شي جینپیڭ 75 ـ كەزەكتی برلەسكەن مەملەكەتتەر ۆیمىی جینالسىنىڭ جاي تالقىسىندا بۆكىل دۆنیە جۆزىنە مىنانی جاریالادی: "جۆڭگو مەملەكەتتىڭ ٴوز كۆشىنە سۆیەنىپ ۆلەس قوسۆ سەرپىنىن ارتتىرىپ، اناعۇرلىم پارەندی ساياسات جانە شارا قولدانىپ، 2030 ـ جىلدان بۆرىن كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۆىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۆعا ۆمتىلادی، 2060 ـ جىلدان بۆرىن كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۆدی جۆزەگە اسىرۆعا قۆلشىنادی".

ٴتوراعا شي جینپیڭ: "بۆكىل ادامزاتقا پایدالی ٴىس بولسا بولعانی، جۆڭگو مىندەتتی تۆرده، ٴسوزسىز، ىستەیدی، سۆندای ـ اق ونی جاقسی ىستەیدی"، ـ دەدی سالماقتی تۆرده.

2021 ـ جىلی 9 ـ ایدىك 21 ـ كۆنی ٴتوراعا شي جینپیڭ بەینە ەكران تاسىلەمەن 76 ـ كەزەكتی برلەسكەن مەملەكەتتەر ۆیمی جینالسىنىڭ جاي تالقىسنا قاتىناسقان كەزدە تاعی "ادام مەن تابیعاتتىڭ جاراسمدی قاتار ٴومر سۆرۆىنە تاباندی بولۆ" دەگەندی قامتىعان 6 ەلەمدىك دامۆ دارىپتەمەسىن العا قویدی ٴارى جۆڭگونىڭ ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلەدەردىڭ ەنەرگىاسىنىڭ جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدی دامۆىنا زور كۆشپەن قولداۆ كورسەتپ، شەكارا سىرتىندا كومىر ەلەكتر نىساندارىن ەندىرگەن جاڭادان سالمايتىندىعىن جاریالادی.

ٴتوراعا شي جینپیڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتی: "جۆڭگونىڭ كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۆىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۆ مەن كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۆدی جۆزەگە اسىرۆعا ۆادە ەتكەن ۆاقتی دامعان ەلدەردىڭ جۆمىسان تانىسقان الدەقايدا قىسقا، بۆل جۆڭگو جاقتىڭ قاجىرلىلىقپەن قۆلشىنىس جاساۆىن قاجەت ەتەدی".

قینىشلىقتان تایساقتاماي، قینىشلىققا قاسقایا قارسی اتتاندی. جۆڭگونىڭ كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۆىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۆ، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۆ نىساناسی نەگىزىندەگی "1+N" ساياساتی بىركەس ـ تىركەس جاریالانىپ، جەل ەلەكتر، فوتوۆولت سیاقتی جاڭا ەنەرگىالار جەدەل دامىتىلىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدی ٴوندىرىس، تۆرمىس ٴتاسىلی ادامداردىڭ سانالی تالپىنىسنا اینالۆدا.

"داڭعىرلاعان داۆىس الدىڭعی ـ ارتقی وسته ساری ماي ازایعانىن بىلدىرەدی"، "شىقىرلاعان داۆىس جەلتارتقىش تۆردىڭ ورنی جىلجىپ كەتكەندىگىن كورسەتەدی". 5 ـ ایدىك 30 ـ كۆنی قىزەتكەر جۆڭ جیانۆي ٴبان ـ زۆدا جاندی دا وبرازدی، ۆعىنقتی دا وڭاي تىلمەن كوپشىلىككە ساباق ٴوتىپ جاتتی. "ەپىپەن بارلاپ كورۆ" جۆڭ جیانۆیدىڭ 10 نەشە جىلدىق قىزمەت امالیاتىندا ابدەن جەتىلگەن ونەری ەدی، ایتسەدە، ول شاكىرتتەری ۆیرەنەم دەسە ەشتەڭەسىن جاسىرمایتىن، ٴبارىن بەرۆدەن ایانبایتىن جان ەدی.

جۆڭ جیانۆي پار قازان جۆمىسنا جاۆاپتی، پار قازان ٴبانىنىڭ جالپی تۆلعاسىنداي ـ اق ونی جاقسی ىستەیدی"، ـ دەدی سالماقتی تۆرده.

2021 ـ جىلی 9 ـ ایدىك 21 ـ كۆنی ٴتوراعا شي جینپیڭ بەینە ەكران تاسىلەمەن 76 ـ كەزەكتی برلەسكەن مەملەكەتتەر ۆیمی جینالسىنىڭ جاي تالقىسنا قاتىناسقان كەزدە تاعی "ادام مەن تابیعاتتىڭ جاراسمدی قاتار ٴومر سۆرۆىنە تاباندی بولۆ" دەگەندی قامتىعان 6 ەلەمدىك دامۆ دارىپتەمەسىن العا قویدی ٴارى جۆڭگونىڭ ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلەدەردىڭ ەنەرگىاسىنىڭ جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدی دامۆىنا زور كۆشپەن قولداۆ كورسەتپ، شەكارا سىرتىندا كومىر ەلەكتر نىساندارىن ەندىرگەن جاڭادان سالمايتىندىعىن جاریالادی.

ٴتوراعا شي جینپیڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتی: "جۆڭگونىڭ كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۆىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۆ مەن كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۆدی جۆزەگە اسىرۆعا ۆادە ەتكەن ۆاقتی دامعان ەلدەردىڭ جۆمىسان تانىسقان الدەقايدا قىسقا، بۆل جۆڭگو جاقتىڭ قاجىرلىلىقپەن قۆلشىنىس جاساۆىن قاجەت ەتەدی".

قینىشلىقتان تایساقتاماي، قینىشلىققا قاسقایا قارسی اتتاندی. جۆڭگونىڭ كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۆىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۆ، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۆ نىساناسی نەگىزىندەگی "1+N" ساياساتی بىركەس ـ تىركەس جاریالانىپ، جەل ەلەكتر، فوتوۆولت سیاقتی جاڭا ەنەرگىالار جەدەل دامىتىلىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدی ٴوندىرىس، تۆرمىس ٴتاسىلی ادامداردىڭ سانالی تالپىنىسنا اینالۆدا.

"داڭعىرلاعان داۆىس الدىڭعی ـ ارتقی وسته ساری ماي ازایعانىن بىلدىرەدی"، "شىقىرلاعان داۆىس جەلتارتقىش تۆردىڭ ورنی جىلجىپ كەتكەندىگىن كورسەتەدی". 5 ـ ایدىك 30 ـ كۆنی قىزەتكەر جۆڭ جیانۆي ٴبان ـ زۆدا جاندی دا وبرازدی، ۆعىنقتی دا وڭاي تىلمەن كوپشىلىككە ساباق ٴوتىپ جاتتی. "ەپىپەن بارلاپ كورۆ" جۆڭ جیانۆیدىڭ 10 نەشە جىلدىق قىزمەت امالیاتىندا ابدەن جەتىلگەن ونەری ەدی، ایتسەدە، ول شاكىرتتەری ۆیرەنەم دەسە ەشتەڭەسىن جاسىرمایتىن، ٴبارىن بەرۆدەن ایانبایتىن جان ەدی.

جۆڭ جیانۆي پار قازان جۆمىسنا جاۆاپتی، پار قازان ٴبانىنىڭ جالپی تۆلعاسىنداي ـ اق ونی جاقسی ىستەیدی"، ـ دەدی سالماقتی تۆرده.

2021 ـ جىلی 9 ـ ایدىك 21 ـ كۆنی ٴتوراعا شي جینپیڭ بەینە ەكران تاسىلەمەن 76 ـ كەزەكتی برلەسكەن مەملەكەتتەر ۆیمی جینالسىنىڭ جاي تالقىسنا قاتىناسقان كەزدە تاعی "ادام مەن تابیعاتتىڭ جاراسمدی قاتار ٴومر سۆرۆىنە تاباندی بولۆ" دەگەندی قامتىعان 6 ەلەمدىك دامۆ دارىپتەمەسىن العا قویدی ٴارى جۆڭگونىڭ ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلەدەردىڭ ەنەرگىاسىنىڭ جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدی دامۆىنا زور كۆشپەن قولداۆ كورسەتپ، شەكارا سىرتىندا كومىر ەلەكتر نىساندارىن ەندىرگەن جاڭادان سالمايتىندىعىن جاریالادی.

ٴتوراعا شي جینپیڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتی: "جۆڭگونىڭ كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۆىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۆ مەن كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۆدی جۆزەگە اسىرۆعا ۆادە ەتكەن ۆاقتی دامعان ەلدەردىڭ جۆمىسان تانىسقان الدەقايدا قىسقا، بۆل جۆڭگو جاقتىڭ قاجىرلىلىقپەن قۆلشىنىس جاساۆىن قاجەت ەتەدی".

قینىشلىقتان تایساقتاماي، قینىشلىققا قاسقایا قارسی اتتاندی. جۆڭگونىڭ كومىر قىشقىل گازىنىڭ شعارىلۆىن ەڭ جوعارى مانىنەن اسىرماۆ، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۆ نىساناسی نەگىزىندەگی "1+N" ساياساتی بىركەس ـ تىركەس جاریالانىپ، جەل ەلەكتر، فوتوۆولت سیاقتی جاڭا ەنەرگىالار جەدەل دامىتىلىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدی ٴوندىرىس، تۆرمىس ٴتاسىلی ادامداردىڭ سانالی تالپىنىسنا اینالۆدا.

"داڭعىرلاعان داۆىس الدىڭعی ـ ارتقی وسته ساری ماي ازایعانىن بىلدىرەدی"، "شىقىرلاعان داۆىس جەلتارتقىش تۆردىڭ ورنی جىلجىپ كەتكەندىگىن كورسەتەدی". 5 ـ ایدىك 30 ـ كۆنی قىزەتكەر جۆڭ جیانۆي ٴبان ـ زۆدا جاندی دا وبرازدی، ۆعىنقتی دا وڭاي تىلمەن كوپشىلىككە ساباق ٴوتىپ جاتتی. "ەپىپەن بارلاپ كورۆ" جۆڭ جیانۆیدىڭ 10 نەشە جىلدىق قىزمەت امالیاتىندا ابدەن جەتىلگەن ونەری ەدی، ایتسەدە، ول شاكىرتتەری ۆیرەنەم دەسە ەشتەڭەسىن جاسىرمایتىن، ٴبارىن بەرۆدەن ایانبایتىن جان ەدی.

جۆڭ جیانۆي پار قازان جۆمىسنا جاۆاپتی، پار قازان ٴبانىنىڭ جالپی تۆلعا-

---

(باسی 1 ـ بەتتە)

ۆیرەنۆ، پىكىرلەسۆ بارىسىندا مۆسا جاڭ یانجۆۆننىڭ كومپیۆتەر كەڭسەلىك جۆمىساق بولشەكتەرىن ىستەتۆگە جەتىك ەكەندىگىن بایقایدی، بۆل ٴبان ـ زۆدىڭ ٴبىر ۆلكەن ولقىلىعىن تولقتاۆعا باپ كەلدی. ول دەرەۆ "ۆستازدىڭ شاكىرت تاربیەلەۆىن" ۆیمداستىرىپ، جاڭ یانجۆۆنگە از ۆلت قىزمەتكەرلەرىنە ٴتۆرلی كەڭسەلىك جۆمساق بولشەكتەردی پایدالانۆدی ۆیرەتۆدی تاپسىرىپ، بۆرىنعی كومەكتەسۆگە سابىلىپ ادام نزدەۆ ماسەلەسىن شەشىم ەتتی.

ٴدال وسندای ۆستاز بەن شاكىرت سۆیسپەنشىلىگی وسی كومىر كەننىڭ بارلىق جەرىنەن كورىنەدی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

"ۆرپاقتار بویی جالعاسقان قولونەردی جوعالتپ الۆىمزعا بولمایدی، ٴبىز، ٴسوزسىز، بارعان سایىن جاقسی جاسایتىن بولامىز". نۆردۆن: قاریدارلاردىڭ قاجەتىنەن شعۆ ٴۆشىن، دىبىس ۆلعایتقىش قوبدیشانىڭ سىرتىندعی ورنەكتەردە ۆزبەي جاڭالىق اشپ، اۆەلدەگی ورنەك ویىپ تۆسىرۆدەن قازىر سۆرەت جاپسىرۆ، سەكپىل گۆلمەن جیەكتەۆ سیاقتی ادىستەردی قولدانىپ، دىبىس ۆلعایتقىش قوبدیشانىڭ ٴتىپتی دە ٴساندی قىلىپ جاسایتىن بولدىق، ـ دەیدی.

سویلەي ٴجۆرىپ، نۆردۆن بىرنەشە اسپاپتی تاڭداپ الىپ، بالاسنا قوراپتاپ، جەدەل جەتكىزۆ سەرىكتەستگی ارقىلی ۆرىمجىگە سالىپ جىبەرۆدی تاپسىردی. "مىنا اسپاپتاردی ۆلىم ینتەرنەتتە بەینە-كەسكىن تاراتقاننان كەیىن، قاریدارلار بىزگە حابارلاسىپ، ارنایی تاپسىرىسپەن جاساتقان بولاتىن". نۆردۆن قازىر بالاسىنىڭ قىسقا بەینەكەسكىندەر ٴتۆسىرىپ، تىكە تاراتۆدا زات تانىسترا الاتىن بولاندىعىن، تىكە تاراتۆدا زات تانىسترۆعا كۆماندەن قاراىتىن ٴوزىن ارت ـ ارتىنان تۆسكەن تاپسىرىستار مویندىراتاندىعىن ایتتی.

"الدىمەن قىستاعىمىز مەملەكەتتىك 4A دارەجەلی كورىنىس اۆماعی بولىپ بالاندی، اتاعی شىققان سوڭ ادامدار باۆرادی، كەیىن تىكە تاراتۆدا زات تانىسترۆ دەگەن شعىپ، جاي قىستاعىن كوپ-

---

(باسی 1 ـ بەتتە)

ٴىماق دارەجەلی قارالاردىڭ قارا قوشقىل، ساسىق سۆلاردی رەتتەۆ ـ جونگە سالۆدىڭ جەتىستىكتەرىن ۆزدىكسىز بەكەمدەپ، اۆدان دارەجەلی قالالاردىڭ قارا قوشقىل، ساسىق سۆلاردی اداقتاپ تەكسەرۆ، رەتتەۆ ـ جونگە سالۆ قىزمەتىن جاپىپاي ىلگەرىلەتتی.

اتموسفەرانىڭ اۆىر لاستانۆىنا بەلسەنە توتەپ بەردی. "ٴۆرىمجی ـ سانجی ـ شىحزی"، "كۆیتۆن ـ ماینتاۆ ـ ٴۆرىمجی" سندی ٴتۆیىندی وڭىرلەردەگی اتموسفەرانىڭ لاستانۆنان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ سەرپىنىن ۆزدىكسىز ارتتىرىپ، اۆدل ـ قىستاقتاردىڭ بەتراندی كومىرلەردی جونگە سالۆدی كۆشەیتىپ، اۆىر لاستانعان اۆا راینىن جویۆ، وزوننىڭ لاستانۆىن جونگە سالۆ، دیزەلمەن جۆرەتىن جۆك اۆتوموبیلدەرىنىڭ لاستاۆىن جونگە سالۆ سندی 3 ۆلكەن نىشاندىق قامال الۆ شایقاسىن كۆش سالا ویداعداي جۆرگىزدی. تیانشاننىڭ سولتۆستىك باۆرایی وڭىرىندەگی ەكولوگیالىق ورتانی قورعاۆ شارالارىن زەرتتەۆ نىسانىن جاپىپاي ىسكە قوسپ، "ٴۆرىمجی ـ سانجی ـ شىحزی" اۆماعىنداعی ۆساق توزاڭداردان جانە وزوننىڭ لاستانۆىنان سایكەسىمدی ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ ایاسندا "ٴبىر قالاعا ٴبىر شارا" بویىنشا تۆیىندە تۆرىپ قاداعالاپ زەرتتەۆ جۆرگىزىپ، ىلە وزەنی اڭعارى اۆماعىنداعی اتموسفەرانىڭ لاستانۆ قاینارىن تالداۆ مەن لاستانۆدان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ شارالارىن زەرتتەۆدی نەگىزىندە ورىندادی.

توپىراقتىڭ لاستانۆىنان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ ارەكەتىن ۆزدىكسىز ارتتىرىپ، اۆىر مەتالدان لاستانۆ بویىنشا شعارىندىلاردی ازایتۆ-

---

(باسی 1 ـ بەتتە)

رەفورما كومیتەتی دەرەۆ ورنالاستىرۆ جاساپ، كومىردىڭ ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامنا قول قویۆدن اتقارۆ قىزمەتىنە وسكەلەڭ ٴمان بەرىپ، كومىردىڭ ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامنىڭ "تۆراقتاندىرعىشتىق"، "ورنىقتىرعىشتىق" رولىن ۆزدىكسىز ساۆلەلەندىرۆدی؛ كومىردىڭ ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامىنىڭ اتقارىلۆىن باقلاۆ ـ باسقارۆدی كۆشەیتىپ، ٴوندىرۆشی، تاسىمالداۆشی، قاجەت ەتۆشی 3 جاقتىڭ مولشەرى، باعاسى تولىق، شىنایی ونىمگە یە ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامعا قول قویىسۆ نەگىزىندە ۆادەنی ادال اتقارىپ، ٴتۆیىندی باقلاپ ـ باسقارىلاتىن توقتامنىڭ ایلىق ورىندىاۆ سالىستىرماسىن 80%تەن اسىرۆعا، جىلدىق ورىندىاۆ سالىستىرماسىن 90%تەن اسىرۆعا شىنایی كەپىلدىك ەتۆدی؛ ایلىق توقتامنىڭ ورىندالۆ جاعدایىنا دەر كەزىندە سالالاپ، تالداۆ جاساپ، ورىندىاۆ سالىستىرماسى ناشار كاسىپورىندارعا قاراتا، جاۆاپكەرشىلىكتی ناقتىلاندىرىپ، ارناۆ-

---

(باسی 1 ـ بەتتە)

مىندەتتىنىڭ باستی ماقساتی: ۆىنتیان تاجىریبە بولمەسىنىڭ، مىڭتیان تاجىریبە بولمەسىنىڭ وزەكتی بولمەمەن ٴتۆیلەسىپ توعسۆنا جانە ورىن اۆىسۆنا سایكەسىپ، جۆڭگو كەڭستىك بەكەتىن وربیتادا قۆراسترىپ قۆرۆ؛ كەڭستىك بەكەتی بولمەسىنىڭ ٴىشی ـ سىرتىندعی جابدىقتاردىڭ مەن كەڭستىكتەن پایدالانۆ مىندەتىنە قاتىستی قۆرىلعی، جابدىقتاردی ورناتۆ جانە سناقتان وتكىزۆ؛ كەڭستىك علمی تاجىریبەسی مەن تەحنیكا سناعىن ورىستەتۆ؛ كۆندەلىكتی كۆتىمدەۆ، جوندەۆ سیاقتی قاتىستی قىزمەتتەردی ىستەۆ.

جوسپار بویىنشا شىنجوۆ 14 ـ ٴنومىرلی الەم كەمەسی وربیتاعا كىرگەننەن كەیىن، دەربەس تەز قارقىنمەن ٴتۆیلەسىپ توعسۆ ۆلگىسىن قولدانىپ، تیانحی وزەكتی بولمەنىڭ رادیال اۆزىمەن توعىسپ، تیانحی وزەكتی بولمەسىمەن جانە تیانجوۆ 3 ـ ٴنومىرلی، تیانجوۆ 4 ـ ٴنومىرلی جۆك تاسىمالی الەم كەمەسىمەن قۆراما تۆلعا قالىپتاستىرادی.

قازىر تیانحی وزەكتی بولمەسىمەن تیانجوۆ 3 ـ ٴنومىرلی، تیانجوۆ 4 ـ ٴنومىرلىنىڭ قۆراما تۆلعاسىنىڭ كۆیی جانە ٴارقایسی جابدىقتاردىڭ قىزمەتی قالىپتی بولىپ، ٴتۆیلىسىپ توعسۆ جانە عارىشكەرلەردىڭ كىرىپ تۆرۆ شارت ـ جاعدایىن ازىرلەدی. شىنجوۆ 14 ـ ٴنومىرلی عارىشكەرلی الەم كەمەسی مەن ۆزاق جورىق 2 ـ ٴنومىرلی F یاۆ 14 ـ ٴنومىرلی تاسىمال راكەتاسی ونىمدەرىنىڭ ساپاسی مەڭگەرىلگەن، عارىشكەرلەر ۆشۆ گرۆپپاسىنىڭ جاعدایی جاقسی، جەر بەتی جۆیەسىنىڭ قۆرىلعی، جابدىقتاردىڭ اینالمی ورىنقتی، ۆشرۆدان بۆرىنعی ٴتۆرلی دایىندىق جۆمىستارى نەگىزىندە ورىندالىپ بولدی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

دی جانە جونگە سالۆدی ىلگەرىلەتىپ، ونەركاسىپتىك قاتىنى قالدىقتاردی كەشەندی پایدالانۆدی تەرەڭدەتىپ، "قالدىقسىز قالا" قۆرىلىسىن ىلگەرىلەتتی. اۆدل شارۆاشىلعی ونىمدەرىن وندىرەتىن جەرلەردىڭ توپىراق ورتاسىنىڭ حاۆىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۆدی نىسانا ەتىپ، اۆدل شارۆاشىلعی ماقساتىندعی جەرلەردەگی توپىراقتىڭ كەدەمي قاتارلی اۆىر مەتالداردان لاستانۆىن قاینار كوزىنەن ساقتانۆ جانە جونگە سالۆ ارەكەتىن باستادی. اۆىر مەتال سالاسىنا ساياتىن كاسىپورىندارداعى توپىراقتىڭ لاستانۆىنان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ جاعىنداعی تۆلعالىق جاۆاپكەرشىلىگىن كۆشەیتىپ، جاسىل باعىنتا ولشەمدی جوعارىلاتىپ وزگەرتۆ جۆمىسىن ورىستەتىپ، رایونىمىزداعی ٴتۆیىندی 3 كاسىپورىندی مەملەكەتتىڭ اۆىر مەتال سالاسىنا ساياتىن كاسىپورىندارداعى جاسىل باعىنتا ولشەمدی جوعارىلاتىپ وزگەرتۆ نىسانی تىزىمنەن ەڭگىزدی. توپىراقتی، جەر استی سۆلارىن، اۆدل شارۆاشىلعی، اۆدل ـ قىستاق ەكولوگیالىق ورتاسىن باقلاۆ ـ باسقارۆ تۆعىرى قۆرىلىسىن ىلگەرىلەتتی.

ەكولوگیالىق ورتانی قورعاۆعا قاتىستی زاڭ اتقارۆدی كۆشەیتىپ، زاڭ بویىنشا اكىمشىلىك جۆرگىزۆگە تاباندی بولىپ، شارۆاشىلىق ـ ساۆدا ورتاسىن سالالاندىردی. بیىل ٴبىرىنشی ماۆسىمدا بۆكىل رایوندعی ٴار دارەجەلی ەكولوگیالىق ورتا بویىنشا زاڭ اتقارۆ تاراۆلارى ۆنامدی ٴتىزىم ىشىندەگی 534 كاسىپورىنعا قورشاعان ورتا بویىنشا 706 رەت زاڭ اتقارۆ ورىستەتتی، مۆنىڭ ىشىندە باسى ـ قاسىندا ەمەس تاسىلمەن ورىستەتىلگەن زاڭ اتقارۆ، تەكسەرۆ 575 رەت بولدی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

"ۆرپاقتار بویی جالعاسقان قولونەردی جوعالتپ الۆىمزعا بولمایدی، ٴبىز، ٴسوزسىز، بارعان سایىن جاقسی جاسایتىن بولامىز". نۆردۆن: قاریدارلاردىڭ قاجەتىنەن شعۆ ٴۆشىن، دىبىس ۆلعایتقىش قوبدیشانىڭ سىرتىندعی ورنەكتەردە ۆزبەي جاڭالىق اشپ، اۆەلدەگی ورنەك ویىپ تۆسىرۆدەن قازىر سۆرەت جاپسىرۆ، سەكپىل گۆلمەن جیەكتەۆ سیاقتی ادىستەردی قولدانىپ، دىبىس ۆلعایتقىش قوبدیشانىڭ ٴتىپتی دە ٴساندی قىلىپ جاسایتىن بولدىق، ـ دەیدی.

سویلەي ٴجۆرىپ، نۆردۆن بىرنەشە اسپاپتی تاڭداپ الىپ، بالاسنا قوراپتاپ، جەدەل جەتكىزۆ سەرىكتەستگی ارقىلی ۆرىمجىگە سالىپ جىبەرۆدی تاپسىردی. "مىنا اسپاپتاردی ۆلىم ینتەرنەتتە بەینەكەسكىن تاراتقاننان كەیىن، قاریدارلار بىزگە حابارلاسىپ، ارنایی تاپسىرىسپەن جاساتقان بولاتىن". نۆردۆن قازىر بالاسىنىڭ قىسقا بەینەكەسكىندەر ٴتۆسىرىپ، تىكە تاراتۆدا زات تانىسترا الاتىن بولاندىعىن، تىكە تاراتۆدا زات تانىسترۆعا كۆماندەن قاراىتىن ٴوزىن ارت ـ ارتىنان تۆسكەن تاپسىرىستار مویندىراتاندىعىن ایتتی.

"الدىمەن قىستاعىمىز مەملەكەتتىك 4A دارەجەلی كورىنىس اۆماعی بولىپ بالاندی، اتاعی شىققان سوڭ ادامدار باۆرادی، كەیىن تىكە تاراتۆدا زات تانىسترۆ دەگەن شعىپ، جاي قىستاعىن كوپ-

---

(باسی 1 ـ بەتتە)

ٴىماق دارەجەلی قارالاردىڭ قارا قوشقىل، ساسىق سۆلاردی رەتتەۆ ـ جونگە سالۆدىڭ جەتىستىكتەرىن ۆزدىكسىز بەكەمدەپ، اۆدان دارەجەلی قالالاردىڭ قارا قوشقىل، ساسىق سۆلاردی اداقتاپ تەكسەرۆ، رەتتەۆ ـ جونگە سالۆ قىزمەتىن جاپىپاي ىلگەرىلەتتی.

اتموسفەرانىڭ اۆىر لاستانۆىنا بەلسەنە توتەپ بەردی. "ٴۆرىمجی ـ سانجی ـ شىحزی"، "كۆیتۆن ـ ماینتاۆ ـ ٴۆرىمجی" سندی ٴتۆیىندی وڭىرلەردەگی اتموسفەرانىڭ لاستانۆنان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ سەرپىنىن ۆزدىكسىز ارتتىرىپ، اۆدل ـ قىستاقتاردىڭ بەتراندی كومىرلەردی جونگە سالۆدی كۆشەیتىپ، اۆىر لاستانعان اۆا راینىن جویۆ، وزوننىڭ لاستانۆىن جونگە سالۆ، دیزەلمەن جۆرەتىن جۆك اۆتوموبیلدەرىنىڭ لاستاۆىن جونگە سالۆ سندی 3 ۆلكەن نىشاندىق قامال الۆ شایقاسىن كۆش سالا ویداعداي جۆرگىزدی. تیانشاننىڭ سولتۆستىك باۆرایی وڭىرىندەگی ەكولوگیالىق ورتانی قورعاۆ شارالارىن زەرتتەۆ نىسانىن جاپىپاي ىسكە قوسپ، "ٴۆرىمجی ـ سانجی ـ شىحزی" اۆماعىنداعی ۆساق توزاڭداردان جانە وزوننىڭ لاستانۆىنان سایكەسىمدی ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ ایاسندا "ٴبىر قالاعا ٴبىر شارا" بویىنشا تۆیىندە تۆرىپ قاداعالاپ زەرتتەۆ جۆرگىزىپ، ىلە وزەنی اڭعارى اۆماعىنداعی اتموسفەرانىڭ لاستانۆ قاینارىن تالداۆ مەن لاستانۆدان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ شارالارىن زەرتتەۆدی نەگىزىندە ورىندادی.

توپىراقتىڭ لاستانۆىنان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ ارەكەتىن ۆزدىكسىز ارتتىرىپ، اۆىر مەتالدان لاستانۆ بویىنشا شعارىندىلاردی ازایتۆ-

---

(باسی 1 ـ بەتتە)

ٴىماق دارەجەلی قارالاردىڭ قارا قوشقىل، ساسىق سۆلاردی رەتتەۆ ـ جونگە سالۆدىڭ جەتىستىكتەرىن ۆزدىكسىز بەكەمدەپ، اۆدان دارەجەلی قالالاردىڭ قارا قوشقىل، ساسىق سۆلاردی اداقتاپ تەكسەرۆ، رەتتەۆ ـ جونگە سالۆ قىزمەتىن جاپىپاي ىلگەرىلەتتی.

اتموسفەرانىڭ اۆىر لاستانۆىنا بەلسەنە توتەپ بەردی. "ٴۆرىمجی ـ سانجی ـ شىحزی"، "كۆیتۆن ـ ماینتاۆ ـ ٴۆرىمجی" سندی ٴتۆیىندی وڭىرلەردەگی اتموسفەرانىڭ لاستانۆنان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ سەرپىنىن ۆزدىكسىز ارتتىرىپ، اۆدل ـ قىستاقتاردىڭ بەتراندی كومىرلەردی جونگە سالۆدی كۆشەیتىپ، اۆىر لاستانعان اۆا راینىن جویۆ، وزوننىڭ لاستانۆىن جونگە سالۆ، دیزەلمەن جۆرەتىن جۆك اۆتوموبیلدەرىنىڭ لاستاۆىن جونگە سالۆ سندی 3 ۆلكەن نىشاندىق قامال الۆ شایقاسىن كۆش سالا ویداعداي جۆرگىزدی. تیانشاننىڭ سولتۆستىك باۆرایی وڭىرىندەگی ەكولوگیالىق ورتانی قورعاۆ شارالارىن زەرتتەۆ نىسانىن جاپىپاي ىسكە قوسپ، "ٴۆرىمجی ـ سانجی ـ شىحزی" اۆماعىنداعی ۆساق توزاڭداردان جانە وزوننىڭ لاستانۆىنان سایكەسىمدی ساقتانۆ ـ تىزگىندەۆ ایاسندا "ٴبىر قالاعا ٴبىر شارا" بویىنشا تۆیىندە تۆرىپ قاداعالاپ زەرتتەۆ جۆرگىزىپ، ىلە وزەنی اڭعارى اۆماعىنداعی اتموسفەرانىڭ لاستانۆ قاینارىن تالداۆ مەن لاستانۆدان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ شارالارىن زەرتتەۆدی نەگىزىندە ورىندادی.

توپىراقتىڭ لاستانۆىنان ساقتانۆ جانە ونی جونگە سالۆ ارەكەتىن ۆزدىكسىز ارتتىرىپ، اۆىر مەتالدان لاستانۆ بویىنشا شعارىندىلاردی ازایتۆ-

---

(باسی 1 ـ بەتتە)

لی ادام جىبەرىپ ٴبىترۆدی قاداعالاپ، قاتاڭ قۆزاپ، دەر كەزىندە رەتتەپ، تۆزەتىپ، كومىردىڭ ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامنىڭ ورىندالۆ بارىسىندا ساقتالعان ماسەلەلەردی سایكەستی ٴبىر جایلی ەتپ، وندىرىسكە، تۆرمىسقا قاتىستی كومىر پایدالانۆدی قامتاماسىز ەتپ، تۆتاس رایونىمىزداعی كومىردىڭ ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامىن ورىندىاۆ قىزمەتىنىڭ تاعی دا تىڭ بەلەسكە كوتەرىلۆىن بار كۆشپەن ىلگەرىلەتۆدی تالاپ ەتتی.

بیىل جىل باسىنان بەری اۆتونومیالی رایوندىق دامۆ جانە رەفورما كومیتەتی كومىردىڭ ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامىن ورىندىاۆ قىزمەتىنە وسكەلەڭ ٴمان بەرىپ، ٴبىر ـ بىردەن قۆزاپ، قاداعالاپ ٴبىترىپ، كوپ شارانى قاتار اتقارۆ ارقىلی قىزمەتتی ىلگەرىلەتتی. 4 ـ ایدىك سوڭىنا دەیىن تۆتاس رایونىمىزداعی كومىردىڭ باقلاۆىندعی كومىردىڭ ورتا، ۆزاق مەزگىلدىك توقتامىن ورىندىاۆ ساناتىنداعی 102.4% جەتتی.